

**January 6, 1982**

**Bulgarian State Security VI Directorate Report on  
Agent-Operational Work toward the Clergy in 1981**

**Citation:**

"Bulgarian State Security VI Directorate Report on Agent-Operational Work toward the Clergy in 1981", January 6, 1982, Wilson Center Digital Archive, Archive of the Ministry of the Interior, Sofia, Fond 22, Record 1, File 139. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. <https://wilson-center.drivingcreative.com/document/110954>

**Original Language:**

Bulgarian

**Contents:**

Original Scan

К. 9. 16. 1  
 28/12. 836.  
 39

СЕКРЕТНО!

М В Р  
 ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС  
 Рег. № 166 Екз. № 4  
 26.11 1987 19 год.  
 СОФИЯ

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Агентурно-оперативната работа по линия  
 на духовенството през 1981 г.

I. По дейността на противника

Възприетата от САЩ и другите империалистически държави политика на конфронтация доведе до промени на стратегията и тактиката на империалистическите страни в борбата срещу социалистическата общност. Наред с другите средства все повече се разчита на клерикалния антикомунизъм. Под формата на защита интересите на религията се спекулира с религиозните убеждения на вярващите за постигане на политически цели. Предприемат се опити да се използва религията като средство за задържане разпространението на научно-материалистическия мироглед и за проповядване на идеологически възгледи. Целта е да се тласнат църквите, духовенството и активно вярващите в политическа опозиция на социалистическия строй. Полагат се усилия за подобряване материалната и финансова база на църквите, което да им позволи по-голяма независимост.

В последните години задграничните религиозни организации се стремят да координират своите усилия в провежданите подривни акции против НРБ и другите социалистически страни, като в същото време се стараят да действуват диференцирано, отчитайки особеностите на различните социални слоеве, на отделните възрастови групи и пр. Търсят пътища за разпределение на функциите и задачите си, разменят информация, изплוזват едни и същи сили и средства.

Особено настойчиви и последователни в действията си са за трайно проникване у нас са емисарите и мисионерите на Ватикана. Продължава техния целенасочен натиск върху компетентните български органи за признаване, съхраняване, укрепване и разширяване дейността на католическата църква в България. Продължава възприетата линия на официално и неофициално подпомагане на католическата църква у нас с материални и финансови средства. Особено внимание се обръща на подобряване кадровото ѝ състояние. Отпускат се стипендии за обучение на свещеници във Ватикана. Правят се опити свещеници от български произход, невъзвръщеници от дълги години, да се завърнат в България и упражняват професията си. Предприемат се най-различни стъпки за разширяване на папското влияние у нас. С тази цел в началото на 1981 година папа Йоан Павел II обяви Кирил и Методий за "съпокровители на Европа".

По различни поводи емисари и мисионери на Ватикана посещават страната, събират информация за състоянието на католическата църква, правят опити за внасяне на

религиозна литература, оказват морална и материална помощ на църквата.

С подобни задачи се ангажират и дипломатически представителства, преди всичко тези на САЩ, Италия и Австрия.

В системата от центрове и организации, използвани от противника за провеждане на идеологически подривни акции срещу НРБ, важно място заемат задграничните протестантски централи. Напоследък голямо внимание обръщат на някои крайно реакционни секти у нас. В това отношение активност проявява "Бруклинският йеховистки център", който посредством своя филиал в Гърция, работи системно за възстановяване на тази секта в страната.

## II. По отражението на идеологическата диверсия и нашата работа.

### 1. Данни за враждебни и нелоялни прояви.

Въпреки засилената подривна дейност на Ватикана и задграничните религиозни центрове и организации, проявите на църквите у нас са ограничени.

Независимо от това католическите свещеници упорито търсят и прилагат нови форми за разширяване и укрепване на католическата църква у нас, за легализиране на връзките ѝ с чужбина. По-голямата част от католическите свещеници са настроени отрицателно към социализма и народната власт, провеждат противодържавна агитация и пропаганда, информират Ватикана за състоянието на църквата и отношението на

държавните органи към нея и пр.

Повишена активност проявяват и протестантските секти в страната. Техни пастори и отделни членове търсят пътища за установяване на трайни връзки, включително и на конспиративна основа с мисионери на задгранични религиозни централи, провеждат незаконни сбирки и пр.

За разкриване и пресичане дейността на противника, провеждащ идеологическа диверсия под прикритието на религията, провеждаме комплексни агентурно-оперативни мероприятия. Работи се за агентурно проникване в задграничните религиозни центрове и организации. Съвместно с братските органи за сигурност се полагат усилия за изолиране на реакционно настроените западни религиозни дейци от международните икуменически организации. Активизира се разработката на изменници на родината, на работа в задгранични религиозни централи. Подобвени са агентурните ни позиции в средите на сектантите и католиците. На по-високо ниво е координацията и взаимодействието с централните поделения на ДС и окръжните управления на МВР. По-пълно се използват възможностите на партийните, държавни и обществени организаци за повишаване ефективността от профилактичните мероприятия.

С ускорен темп се водят две разработки за незаконна религиозна дейност.

Съвместно с ОУ-МВР -Русе и съгласувано с КГБ се работи за прихващане на нелегален канал за внасяне на религиозна литература в СССР през СР Румъния.

## 2. По агентурата

Към 1.01.1981 г. отделението е разполагало с 56 агенти. През отчетния период са вербувани 5, възстановени - 2, получени от други подразделения - 1, предадени на други подразделения - 2, в резултат на което агентурния апарат към 31.12.1981 г. наброява 62 агенти.

Новопридобита агентура има при следните ОР: Ангел Желев - 1, Цоко Пеков - 1, Георги Причкапов - 1, Дамян Николов - 1, Людмил Димитров - 1; Йордан Гюдуров - 1 възстановен, Людмил Димитров - 1 получен от ОУ-МВР Бургас. Няма придобит агент ОР Е.Денчев.

По линия на православно духовенство разполагаме със значително количество агенти, които са с много добри възможности. Усилията ни през следващата година трябва да се насочат към вербовка на един или двама резиденти и изграждане на резидентурни групи в Духовната академия и Св. Синод. Следва да се придобият повече агенти от средите на свещениците, с възможности за работа в задграничните епархии на БПЦ. За целта е необходимо да се ангажират по-активно окръжните управления на МВР и Софийско градско у-ние на МВР.

По линия на сектите продължава процеса на застаряване на агентурния апарат, което налага да насочим своите усилия към изучаване и вербовка на младежи, членове на съответните секти, възнамеряващи в перспектива да стават пастори.

Подобрение има и по линия на католическата църква.

Все още обаче, новопридобитата агентура е със слаби възможности. По-активно следва да работим именно за разширяване на тези възможности, наред с вербовката на нови агенти. По-слаби са агентурните ни позиции в католическата църква-западен обряд и сред монахините евхаристинки и кармелитки.

### 3. По делата на оперативен отчет.

НАЛИЧНОСТ към 1.01.1981г.						ЗАКРИТИ						РЕАЛИЗИРАНИ						НОВООТКРИТИ						НАЛИЧНОСТ КЪМ 31.12.1981г.						
2	8	8	8	0	К																									
8	0	0	0	П	Д																									
0	Р	П	Н																											
Р																														
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
-	7	3	7	15	12	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	3	1	1	-	-	-	6	1	7	2	7	15	15

Новозаведени през годината са две дела на оперативен отчет:

- ГДОР "Кукумявки", с два обекта, работещи активно за възстановяване на йеховистката секта у нас.

- ДОР "Проповедник", с обект - организатор на не-легална религиозна секта в София.

Реализирани са две дела:

- ДОР "Непокорния" и ДОП "Нахалния", с обекти-ръководители на нерегистрирана религиозна секта "адвентисти от седмия ден-реформаторско движение". Профилактирани са над 20 лица.

Прекратени дела няма.

На контрол са водени 12 дела на оперативен отчет в Окръжните управления на МВР, по които е оказвана конкретна помощ.

#### 4. По сигналите

През отчетния период са получени 13 сигнала: 8 от агентурата, 3 от доброволни заявители и 2 при проведени профилактични беседи.

Изяснени са 7 сигнала и продължава да се работи по 6.

Сигналите се отнасят:

10 – за религиозна дейност в нарушение на закона за изповеданията – размножаване и разпространение на религиозна литература, производство на религиозни предмети в нарушение на църковния монопол, провеждане на религиозни сбирки извън молитвените домове, обработване на младежи и привличането им в сектите и пр.

2 – за изменнически намерения

1 – за противодържавна агитация и пропаганда.

От 7-те изяснени сигнали – 7 са потвърдени, 1 е прераснал в ГДОР, 1 – в ДОР и 5 са приключени с профилактика.

Броят на сигнали бележи тенденция на устойчивост.

#### 5. По контингента

Вражеският контингент по линия на духовенството



възлиза на 37 лица:

- 22 – по линия на сектите
- 10 – по православно духовенство
- 5 – по линия на католицизма

Общо взето вражеският контингент по трите направления на работа е установен, но не е напълно обезпечен с агентурно наблюдение.

#### 6. По профилактиката

По линия на духовенството през отчетния период са профилаксирани 33 лица: 23 по религиозни секти, 2 по католицизма и 8 по православно духовенство.

В това отношение добре взаимодействуваме с Комитета по въпросите на БПЦ и на религиозните култове, чрез който са ликвидирани значителен брой негативни явления или процеси.

По реализираните ДОР "Непокорния" и ДОП "Нахалния" бяха профилаксирани общо 23 лица, членове на не-легална религиозна секта "адвентисти-реформатори", от които двама в Главно следствено управление.

#### 7. По организацията на работата

През следващата година нашите усилия следва да се насочат към:

- вербовка на двама резиденти и изграждане на резидентурни групи в Св.Синод и Духовната академия.

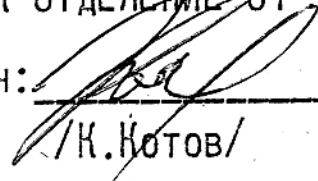
*По трезвона*

- Подобряване координацията и взаимодействието с Окръжните управления на МВР. Следва да се реши въпроса с назначаването на щатен ОР в ОУ-МВР Варна и се вземат мерки за подобряване организацията на работата по линията в ОУ - МВР - Враца и др.

- Приключване на ГДОР "Кукумявки" и ДОР "Проповедник" - реализация и профилактика на обектите и най-активните им връзки.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ 01

-капитан:

  
/К. Котов/

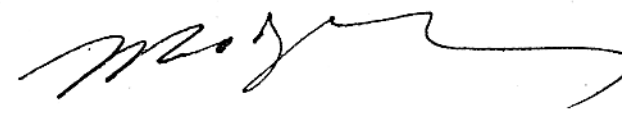
Нап. в 1 екз.

№ 1 -к.д.

изп. К. Котов

нап. М. Милева-м. № 165

София, 6.01.1982 г.

  
12/1.82 2